

ИКОНОМИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ - ВАРНА
ФАКУЛТЕТ „ФИНАНСОВО-СЧЕТОВОДЕН“
КАТЕДРА „ФИНАНСИ“

Приета от ФС (протокол № 11 от 25.04.2024 г.):

Приета от КС (протокол № 8 от 11.04.2024 г.):

УТВЪРЖДАВАМ:

Декан:

(доц. д-р Д. Георгиева)

У Ч Е Б Н А П Р О Г Р А М А

ПО ДИСЦИПЛИНАТА: “СЧЕТОВОДСТВО НА ОСИГУРИТЕЛНИТЕ ФОНДОВЕ”

ЗА СПЕЦ. “Банкиране и застраховане”;

ОКС “бакалавър”- редовно обучение

КУРС НА ОБУЧЕНИЕ: 4; СЕМЕСТЪР: 7

ОБЩА СТУДЕНТСКА ЗАЕТОСТ: 150 ч.; в т.ч. аудиторна 75 ч.

КРЕДИТИ: 5

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА СТУДЕНТСКАТА ЗАЕТОСТ СЪГЛАСНО УЧЕБНИЯ ПЛАН

ВИД УЧЕБНИ ЗАНЯТИЯ	ОБЩО (часове)	СЕДМИЧНА НАТОВАРЕНОСТ (часове).
АУДИТОРНА ЗАЕТОСТ, в т.ч.		
• ЛЕКЦИИ	30	2
• УПРАЖНЕНИЯ (семинарни занятия)	45	3
ИЗВЪНАУДИТОРНА ЗАЕТОСТ	75	-

Изготвили програмата:

1.
(доц. д-р Надежда Попова)

2.
(гл. ас. д-р Петко Захариев)

3.
(гл. ас. д-р Цветомир Манолов)

Ръководител катедра:
“Счетоводна отчетност” (доц. д-р Надежда Попова)

I. АНОТАЦИЯ

Дисциплината „Счетоводство на осигурителните фондове” е специална надграждаща счетоводна дисциплина, която е базирана върху знанията, придобити от студентите в специалност „Банкиране и застраховане” от Икономически университет-Варна по предходно изучавани счетоводни дисциплини от общ характер. В резултат на изучаване на дисциплината студентите придобиват специални знания, допълващи тези дисциплини, а това разширява обхвата на техните умения и дава съществено предимство при последваща реализация в стопанската практика.

Дисциплината е хибридна и има редица допирни точки със знания, придобити от студентите във важни области като публично право, финанси, данъчно облагане, регулативен надзор и контрол и др. Освен ключовата предприемаческа компетентност, студентите, изучаващи дисциплината придобиват в немалка част и други компетентности като: математическа, личностна, социална и гражданска.

Отделните тематични единици имат за цел да запознаят студентите с особеностите в отчетността на осигурителните фондове в публичния и частния сектор. По-конкретно, разглежда се отчетността на Националния осигурителен институт, Националната здравноосигурителна каса, пенсионноосигурителните дружества и пенсионните фондове. Извършен е обзор на прилаганата нормативна уредба в областта социалното и здравното осигуряване. Акцентирано е върху основните принципи на отчетността в бюджетните организации, респ. пенсионните предприятия, технологията за набиране на счетоводна информация, основните отчетни обекти, специфични за посочените предприятия, както и върху счетоводните процедури по отразяване на специфичните операции с тях. В частност е обърнато специално внимание върху особеностите при отчитане на специфичните приходи, трансфери и разходите на НОИ и НЗОК, на реда за годишно счетоводно приключване и изготвяне на годишен финансов отчет. Разглежда се отчитането на специфичните стопански операции в пенсионноосигурителните дружества и пенсионните фондове, елементите на годишния финансов отчет на посочените предприятия, както и съдържанието на отчетите за целите на финансовия надзор.

Семинарните занятия по дисциплината имат практико-приложна насоченост, като чрез решаването на задачи, тестове и казуси студентите получават възможност за пряка адаптация към действащата практика при тяхната последваща реализация след дипломирането.

II. ТЕМАТИЧНО СЪДЪРЖАНИЕ

No. по ред	НАИМЕНОВАНИЕ НА ТЕМИТЕ И ПОДТЕМИТЕ	БРОЙ ЧАСОВЕ		
		Л	СЗ	ЛУ
	1. ХАРАКТЕРИСТИКА НА ОСИГУРИТЕЛНАТА СИСТЕМА. ОСНОВИ НА ОТЧЕТНОСТТА ЗА ОСИГУРИТЕЛНИТЕ ФОНДОВЕ В ПУБЛИЧНИЯ И ЧАСТНИЯ СЕКТОР.	2	2	
1.1.	Обща характеристика на социалното и здравното осигуряване.			
1.2.	Осигурителните фондове в системата на Националния осигурителен институт (НОИ) и системата на Националната здравноосигурителна каса (НЗОК). Нормативна уредба. Методология на отчетността при бюджетните организации.			
1.3.	Юридическа обособеност на частно управляваните пенсионни фондове - основен принцип при организацията на отчетността.			

2. ОСОБЕНОСТИ ПРИ ОТЧИТАНЕТО НА АКТИВИТЕ И ПАСИВИТЕ В НОИ И НЗОК		6	7	
2.1.	Особености при отчитането на активите в НОИ и НЗОК			
2.2.	Особености при отчитането на пасивите в НОИ и НЗОК			
3. ОТЧИТАНЕ НА СПЕЦИФИЧНИТЕ ПРИХОДИ И ТРАНСФЕРИ В НОИ И НЗОК		4	6	
3.1.	Характеристика на приходите и трансферите като обект на счетоводно отчитане			
3.2.	Особености при отчитането на приходите и трансферите в НОИ и НЗОК			
4. ОТЧИТАНЕ НА СПЕЦИФИЧНИТЕ РАЗХОДИ В НОИ И НЗОК		4	6	
4.1.	Концепция за разходите в отчетността на публичния сектор			
4.2.	Счетоводно отчитане на разходите в НОИ и НЗОК			
5. ГОДИШНО СЧЕТОВОДНО ПРИКЛЮЧВАНЕ В НОИ И НЗОК. РЕД ЗА СЪСТАВЯНЕ И ПРЕДСТАВЯНЕ НА ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ.		2	3	
5.1.	Годишно счетоводно приключване на отчетността в бюджетните организации			
5.2.	Съдържание и ред за съставяне и представяне на годишния финансов отчет			
5.3.	Консолидация на отчетните данни в публичния сектор			
6. ОРГАНИЗАЦИЯ НА ОТЧЕТНОСТТА В ПЕНСИОННО-ОСИГУРИТЕЛНИТЕ ДРУЖЕСТВА И ПЕНСИОННИТЕ ФОНДОВЕ		2	3	
6.1.	Особености на отчетността на пенсионноосигурителните дружества и пенсионните фондове. Нормативна уредба			
6.2.	Организация на синтетичното и аналитичното отчитане на основните отчетни обекти			
7. ОТЧИТАНЕ НА ХАРАКТЕРНИТЕ СТОПАНСКИ ОПЕРАЦИИ В ПЕНСИОННООСИГУРИТЕЛНИТЕ ДРУЖЕСТВА		2	3	
7.1.	Специфика на разчетните отношения на пенсионноосигурителните дружества с трети лица			
7.2.	Счетоводно отчитане на разчетите с пенсионните фондове и на специфичните договорни взаимоотношения			
7.3.	Същност и нормативна регламентация на пенсионните резерви			
7.4.	Счетоводно отчитане на пенсионните резерви			
8. ОТЧИТАНЕ НА ХАРАКТЕРНИТЕ СТОПАНСКИ ОПЕРАЦИИ В ПЕНСИОННИТЕ ФОНДОВЕ		2	6	
8.1.	Отчитане на получаваните осигурителни вноски			
8.2.	Отчитане на процеса на управление на активите на пенсионните фондове			
8.3.	Отчитане на таксите, разпределеният нетен доход и резервите			
8.4.	Отчитане на изплащането на допълнителни пенсии на пенсионирани лица			

9. ОЦЕНКА НА АКТИВИТЕ И ПАСИВИТЕ НА ПЕНСИОННИТЕ ФОНДОВЕ		2	3	
9.1.	Правила за оценка на активите и пасивите на пенсионните фондове			
9.2.	Определяне стойността на нетните активи на фонда и стойността на един дял			
10. ГОДИШНО СЧЕТОВОДНО ПРИКЛЮЧВАНЕ И СЪДЪРЖАНИЕ НА ГОДИШНИТЕ ФИНАНСОВИ ОТЧЕТИ НА ПЕНСИОННООСИГУРИТЕЛНИТЕ ДРУЖЕСТВА И НА ПЕНСИОННИТЕ ФОНДОВЕ		2	3	
10.1.	Етапи на годишното счетоводно приключване при пенсионноосигурителните дружества			
10.2.	Съдържание на годишните финансови отчети на пенсионноосигурителните дружества			
10.3.	Етапи на годишното счетоводно приключване при пенсионните фондове			
10.4.	Съдържание на годишните финансови отчети на пенсионните фондове			
11. ФИНАНСОВ НАДЗОР ВЪРХУ ДЕЙНОСТТА НА ПЕНСИОННООСИГУРИТЕЛНИТЕ ДРУЖЕСТВА И ПЕНСИОННИТЕ ФОНДОВЕ. НОРМАТИВНИ ИЗИСКВАНИЯ ЗА ИЗГОТВЯНЕ НА ОТЧЕТИ И СПРАВКИ.		2	3	
11.1.	Нормативни изисквания към пенсионноосигурителните дружества и пенсионните фондове относно: капиталова адекватност на дружествата, ликвидни активи на дружествата и фондовете, инвестиране на активите на фондовете			
11.2.	Изготвяне на отчети и справки за целите на финансовия надзор върху дейността на пенсионноосигурителните дружества и пенсионните фондове			
Общо:		30	45	

III. ФОРМИ НА КОНТРОЛ:

№. по ред	ВИД И ФОРМА НА КОНТРОЛА	Брой	ИАЗ ч.
1.	Семестриално оценяване		
1.1.	Домашна работа - писмена по зададена задача или тест	1	10
1.2.	Курсова работа по зададена тема	1	15
1.3.	Контролна работа - писмена по зададена конкретна задача/тест	1	15
Общо за семестриалното оценяване:		3	40
2.	Сесийно оценяване		
2.1.	Изпит - писмен, включващ теоретични въпроси или тест и решаване на задачи	1	35
Общо за сесийното оценяване:		1	35
Общо за всички форми на контрол:		4	75

IV. ЛИТЕРАТУРА

ЗАДЪЛЖИТЕЛНА (ОСНОВНА) ЛИТЕРАТУРА

А. Учебници и учебни помагала:

1. Захариев, П. и к-в, Бюджетно счетоводство, първо издание, изд. "Гея Принт", Варна, 2015г.
2. Захариев, П. и к-в, Сборник от задачи и тестове по бюджетно счетоводство, първо издание, изд. "Гея Принт", Варна, 2015г.
3. Попова, Н., Захариев, П. и др., Счетоводство на застрахователните и пенсионноосигурителните предприятия, първо издание, Варна, изд. "Наука и икономика", 2021г.
4. Попова, Н., Захариев, П. и др., Сборник от задачи и тестове по счетоводство на застрахователните и пенсионноосигурителните предприятия, Варна, изд. "Наука и икономика", 2021г.

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА (ДОПЪЛНИТЕЛНА) ЛИТЕРАТУРА

Б. Книги, статии и научни доклади:

1. Георгиева, Д., „Приложимата база на отчетността в публичния сектор“, сп. „Икономическа мисъл“, бр. 5/2016 г.
2. Захариев, П. Специфични особености и характерни принципи на отчетността в организациите от публичния сектор в РБ (Specific features and principles of accounting in public sector organizations in the Republic of Bulgaria), доклад (статия), Международна научно-практическа конференция „Наука и образование“ („Science and education“), Нюрнберг, Германия (Nuremberg, Germany), 25 декември 2017 г., научно списание "ЭКОНОМИКА И ФИНАНСЫ", сборник SCIENCE AND EDUCATION Collection of scientific articles Verlag SWG imex GmbH, Nürnberg, Deutschland/2017, с. 240-244
3. Маринова, Р. Особенности на организацията на годишното счетоводно приключване в бюджетните организации. Известия на Съюза на учените. Варна, 2, 2016 г., с. 166-179.
4. Цветанова, М., Бакърджиева, Т., Промени в счетоводното отчитане на бюджетните организации през 2014г., изд. „Интеринтелект“, София, 2014г.
5. Фесчиян, Д., Отклонения от фундаменталните счетоводни принципи в счетоводната система на предприятията от публичния сектор, доклад пред международна конференция на ФСФ при УНСС, София, октомври, 2012г.

В. Нормативни актове:

1. Кодекс за социално осигуряване, обн. ДВ, бр.110 от 1999 г.
2. Закон за Комисията за финансов надзор, обн. ДВ бр. 8 от 2003 г.
3. Закон за публичните финанси, ДВ, бр. 15/15.02.2013 г., в сила от 01.01.2014 г.
4. Закон за здравното осигуряване, обн. ДВ. бр.70 от 19 юни 1998г.
5. ДДС № 20/14.12.2004г. относно прилагането на Националните счетоводни стандарти от бюджетните предприятия
6. ДДС №14/30.12.2013г. относно приемане на сметкоплан на бюджетните организации
7. Международни счетоводни стандарти за публичния сектор, ИФАК, 2001-2024г.
8. Наредби на КФН
9. Международни счетоводни стандарти
10. Примерен сметкоплан за студенти от ИУ-Варна.

Април 2024